

Regulamin praktyk zawodowych
na kierunku Bezpieczeństwo i stosunki transgraniczne

dla cyklu kształcenia rozpoczynającego się od roku akademickiego 2023/2024

Wydział Nauk Społecznych, Humanistycznych i Ochrony Zdrowia PANS w Przemyślu
Instytut Nauk Społecznych i Humanistycznych
Studia stacjonarne
Drugiego stopnia
Profil praktyczny

Postanowienia ogólne

§ 1

1. Praktyka zawodowa stanowi integralną część programu studiów na kierunku *Bezpieczeństwo i stosunki transgraniczne* w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Przemyślu.
2. Minimalny wymiar praktyki zawodowej dla studiów zawodowych o profilu praktycznym na kierunku *Bezpieczeństwo i stosunki transgraniczne* wynosi 3 miesiące.
3. Obligatoryjny charakter praktyk, czas ich trwania, wymiar godzinowy oraz liczbę uzyskanych punktów ECTS określa program studiów.
4. Obligatoryjny charakter praktyk zawodowych, czas ich trwania, wymiar godzinowy oraz liczbę uzyskanych punktów ECTS określa program studiów.
5. Za praktykę zawodową nie można uznać zajęć praktycznych, laboratoryjnych lub projektowych realizowanych w ramach programu studiów.
6. Kierunkowy opiekun praktyk powoływany jest spośród nauczycieli akademickich przez Dziekana Wydziału na wniosek Dyrektora Instytutu.
7. Kierunkowy opiekun praktyk zawodowych powoływany jest dla każdego stopnia i kierunku studiów, na dany rok akademicki. Kierunkowego opiekuna praktyk powołuje się przed rozpoczęciem roku akademickiego.
8. Dziekan Wydziału wyznacza kierunkowego opiekuna praktyk zawodowych i powierza mu pod opiekę studentów w liczbie uzasadnionej pod względem merytorycznym, organizacyjnym i ekonomicznym.

Cel i zakres praktyk zawodowych

§ 2

1. Celem praktyk jest nabycie przez studenta wiedzy z zakresu struktury organizacyjnej instytucji przyjmującej oraz zadań, jakie realizuje w zakresie szeroko pojętego bezpieczeństwa. Dzięki praktyce student nabywa umiejętności w zakresie analizy

przyczyn, przebiegu i skutków procesów i zjawisk zachodzących w instytucji przyjmującej. Ponadto student zdobywa umiejętność pracy indywidualnej i zespołowej.

2. Praktyka zawodowa musi być zrealizowana przed końcem semestru, którego program przewiduje jej wykonanie. W uzasadnionych przypadkach, za zgodą Dziekana, odbywanie praktyki zawodowej może rozpocząć się wcześniej niż w semestrze, w którym została zaplanowana w programie studiów.
3. Praktyka zawodowa może być realizowana w wybranym przez studenta podmiocie zewnętrznym w kraju lub za granicą.
4. Przyjmuje się następujące formy praktyk zawodowych pozwalających na osiągnięcie założonych efektów uczenia się zgodnie z profilem praktycznym kierunku studiów:
  - a. praktyki zawodowe organizowane przez PANS w Przemysłu w instytucjach krajowych i zagranicznych współpracujących z PANS;
  - b. praktyki zawodowe w jednostkach administracyjnych PANS w Przemysłu, udział w innych formach organizowanych przez wydziały lub jednostki administracyjne PANS;
  - c. praktyki zawodowe koordynowane w ramach programu ERASMUS+;
  - d. praktyki zawodowe organizowane samodzielnie przez studenta.
5. Praktyka zawodowa może odbywać się w okresie wakacji lub w trakcie roku akademickiego, o ile nie koliduje z zajęciami dydaktycznymi. Warunkiem udzielenia zgody na odbywanie praktyki zawodowej w okresie realizacji zajęć dydaktycznych jest podpisanie przez studenta Oświadczenia o braku zajęć dydaktycznych w planowanym terminie praktyki zawodowej, stanowiącego załącznik nr 3 do Regulaminu.
6. Przed przystąpieniem do realizacji praktyki zawodowej, student ustala z wybraną przez siebie instytucją przyjmującą miejsce, termin i program praktyki zawodowej, zgodnie z przewidzianymi dla praktyki efektami uczenia się na studiowanym kierunku i realizowanej w jego ramach specjalności. Potwierdzeniem tego faktu jest Oświadczenie instytucji w sprawie przyjęcia studenta na praktykę zawodową (załącznik nr 1 do Regulaminu) stanowiące podstawę do przygotowania kolejnych dokumentów.
7. W przypadku studentów, którzy odbywają praktykę zawodową w jednostkach administracyjnych PANS w Przemysłu nie ma zastosowania załącznik nr 2 do Regulaminu. Inne, przewidziane Regulaminem dokumenty pozostają do stosowania bez zmian.
8. Okres odbywania praktyk określa Zarządzenie Rektora PANS w sprawie organizacji roku akademickiego.
9. Tygodniowy czas pracy studenta odbywającego praktykę jest zgodny z podstawowym systemem czasu pracy określonym w art. 129 § 1 Ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (t.j. dz. U. 2023 poz. 1465 z późn. zm.). Praca w godzinach nadliczbowych, w nocy, w soboty, niedziele i święta może być wykonywana przez studenta za jego zgodą oraz jest uzależniona od profilu i godzin pracy instytucji przyjmującej.
10. Przed przystąpieniem do realizacji praktyki zawodowej, student ustala z wybraną przez siebie instytucją przyjmującą miejsce, termin i program praktyki zawodowej, zgodnie z przewidzianymi dla praktyki efektami uczenia się na studiowanym kierunku i realizowanej w jego ramach specjalności. Potwierdzeniem tego faktu jest Oświadczenie instytucji w

sprawie przyjęcia studenta na praktykę zawodową (załącznik nr 1 do Regulaminu) stanowiące podstawę do przygotowania kolejnych dokumentów.

11. W przypadku studentów, którzy odbywają praktykę zawodową w jednostkach administracyjnych PANS w Przemysłu nie ma zastosowania załącznik nr 2 do Regulaminu. Inne, przewidziane Regulaminem dokumenty pozostają do stosowania bez zmian.
12. Nie jest możliwe rozpoczęcie praktyki zawodowej, jeżeli student nie posiada stosownych dokumentów. Praktyka realizowana pomimo braku dokumentacji nie zostanie uznana.
13. Student ma obowiązek uzgodnić miejsce, okres oraz datę rozpoczęcia praktyki z opiekunem praktyki na kierunku nie później niż na dwa miesiące przed jej rozpoczęciem, w celu skompletowania właściwych dokumentów niezbędnych do odbycia praktyki oraz potwierdzenia zgodności wybranego przez studenta miejsca praktyki z jego kierunkiem studiów i założonymi efektami uczenia się.
14. Przyjmuje się, iż ostatecznym terminem uzgodnienia miejsca, okresu oraz daty rozpoczęcia praktyki z opiekunem praktyk na kierunku jest w semestrze letnim dzień 15 maja.
15. Student zobowiązany jest do odbycia praktyki zawodowej zgodnie z programem studiów i harmonogramem realizacji zajęć w poszczególnych semestrach i latach cyklu kształcenia oraz planem praktyki obowiązującym dla kierunku.
16. Studenci odbywający studia w ramach indywidualnego systemu studiowania, odbywają praktykę zawodową na takich samych zasadach i w tym samym wymiarze godzinowym, co studenci realizujący studia w trybie zwykłym.
17. Studenci studiujący w ramach indywidualnego systemu studiowania realizują praktykę zawodową tylko w dniach wolnych od zajęć dydaktycznych.
18. Student zobowiązany jest do zapoznania z regulaminem praktyk zawodowych obowiązującym w PANS, regulaminem praktyk na kierunku bezpieczeństwo i stosunki transgraniczne oraz udziału w spotkaniach instruktazowych prowadzonych przez kierunkowego opiekuna praktyk zawodowych.
19. Student ma prawo do zdobywania praktycznej wiedzy zawodowej przez włączenie się do realizacji prac prowadzonych przez instytucję przyjmującą na praktykę.
20. Praktyka zawodowa może stanowić przygotowanie do realizacji części praktycznej pracy dyplomowej studenta.
21. Obowiązki studenta w trakcie realizacji praktyki zawodowej:
  - a. ubezpieczenie się od następstw nieszczęśliwych wypadków i, jeśli wymagane jest w instytucji przyjmującej, od odpowiedzialności cywilnej. W przypadku polisy ubezpieczeniowej wystawionej w języku innym, niż język polski student zobowiązany jest dostarczyć tłumaczenie polisy sporządzone przez tłumacza przysięgłego;
  - b. posiadanie aktualnych badań i szczepień wymaganych w instytucji przyjmującej;
  - c. noszenie odzieży i obuwia ochronnego oraz identyfikatora jeżeli wymaga tego charakter praktyki;
  - d. przestrzeganie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej;
  - e. ochrona poufności danych oraz zachowania tajemnicy służbowej w zakresie określonym przez instytucję przyjmującą;

- f. wykonywanie zadań powierzonych przez przełożonego, nadzorującego jego zadania z ramienia instytucji przyjmującej, w zakresie realizacji programu praktyki zawodowej;
  - g. stawianie się w miejscu odbywania praktyki zawodowej w wyznaczonym terminie i udział w obowiązkowych szkoleniach;
  - h. czynny udział w praktyce zawodowej, sumienne wykonywanie zadań powierzonych przez zakładowego opiekuna praktyk zawodowych;
  - i. dokumentowanie przebiegu praktyki zawodowej zgodnie z obowiązującym regulaminem.
22. W przypadku wystąpienia trudności związanych z realizacją praktyki zawodowej, obowiązkiem studenta jest niezwłoczne poinformowanie o tym fakcie kierunkowego opiekuna praktyk zawodowych.
23. Po zrealizowaniu praktyki zawodowej, w celu jej zaliczenia, student jest zobowiązany przedłożyć kierunkowemu opiekunowi praktyk zawodowych komplet dokumentów w terminie określonym w regulaminie praktyk zawodowych na kierunku.
24. Praca studenta odbywającego praktykę na rzecz instytucji przyjmującej ma charakter nieodpłatny. Student może otrzymać wynagrodzenie od instytucji przyjmującej na praktykę, na zasadach określonych w odrębnej umowie zawartej między studentem a instytucją przyjmującą, bez udziału i pośrednictwa Uczelni.
25. Student z chwilą rozpoczęcia praktyki powinien posiadać przynajmniej podstawowe umiejętności obsługi komputera, zwłaszcza w zakresie znajomości pakietu MS Office, a także wiadomości z zakresu szeroko pojętego bezpieczeństwa oraz dobrze rozwinięte kompetencje interpersonalne.
26. Zaliczenie na poczet praktyki zawodowej czynności wykonywanych przez studenta w szczególności w ramach zatrudnienia, stażu lub wolontariatu, jeżeli umożliwiają one uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów odbywa się na podstawie odrębnych przepisów.

Plan praktyk zawodowych w całym cyklu kształcenia

§ 3

I rok		II rok		Uwagi
I sem.	II sem.	III sem.	IV sem.	
----- godzin	----- godzin	----- godzin	480 godzin	
----- ECTS	----- ECTS	----- ECTS	16 ECTS	

Efekty uczenia się określone dla kierunku (odrębnie dla każdej specjalności realizowanej w ramach kierunku studiów)

§ 4

Tabela odniesienia kierunkowych efektów uczenia się zdefiniowanych dla programu studiów do charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK) typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4 – poziom 7

Nazwa kierunku studiów: Bezpieczeństwo i stosunki transgraniczne

Poziom studiów: *studia drugiego stopnia*

Profil studiów: *praktyczny*

Symbol efektów uczenia się określonych dla kierunku	Efekty uczenia się określone dla kierunku (opisowo) Po ukończeniu studiów absolwent:	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego po uzyskaniu kwalifikacji na poziomie 7
W I E D Z A (zna i rozumie)		
K_W01	Zna i rozumie terminologię stosowaną w badaniach stosunków transgranicznych	P7S_WG
K_W02	Ma pogłębioną wiedzę w zakresie metodologii nauk społecznych	P7S_WG
K_W03	Ma pogłębioną wiedzę na temat historii stosunków transgranicznych	P7S_WG, P7S_WK
K_W04	Ma pogłębioną wiedzę na temat ekonomicznych determinantów stosunków transgranicznych	P7S_WG, P7S_WK
K_W05	Ma pogłębioną wiedzę na temat prawno-politycznych determinantów stosunków transgranicznych	P7S_WG, P7S_WK
K_W06	Ma pogłębioną wiedzę na temat społecznych determinantów stosunków transgranicznych	P7S_WG, P7S_WK
K_W07	Ma pogłębioną wiedzę na temat roli systemów normatywnych w kształtowaniu się i funkcjonowaniu stosunków transgranicznych	P7S_WG, P7S_WK

K_W08	Ma pogłębioną wiedzę na temat struktur i instytucji w kształtowaniu się i funkcjonowaniu bezpieczeństwa i stosunków transgranicznych	P7S_WG, P7S_WK
K_W09	Ma pogłębioną wiedzę na temat roli człowieka w kształtowaniu się i funkcjonowaniu stosunków transgranicznych	P7S_WG, P7S_WK
K_W10	Ma pogłębioną wiedzę na temat zagrożeń bezpieczeństwa w stosunkach transgranicznych	P7S_WG, P7S_WK
K_W11	Ma pogłębioną wiedzę na temat ochrony własności intelektualnej	P7S_WK
U M I Ę T N O Ś C I (potrafi)		
K_U01	Wykorzystuje znane teorie oraz posiadaną wiedzę do opisu i wyjaśniania typowych i nietypowych procesów bezpieczeństwa i stosunków transgranicznych	P7S_UW
K_U02	Potrafi analizować, syntetyzować i twórczo interpretować informacje na temat stosunków transgranicznych stosując do tego metody i techniki nauk społecznych	P7S_UW
K_U03	Potrafi sformułować, szczegółowo zaprojektować i wdrożyć rozwiązanie praktycznego problemu w stosunkach transgranicznych z uwzględnieniem charakteru instytucji	P7S_UW
K_U04	Wyjaśnia stosunki transgraniczne z uwzględnieniem uwarunkowań ekonomicznych, prawno-politycznych i społecznych	P7S_UW
K_U05	Prognozuje zagrożenia bezpieczeństwa w stosunkach transgranicznych	P7S_UW
K_U06	Potrafi formułować pogłębione i zróżnicowane wypowiedzi pisemne i ustne na temat stosunków transgranicznych	P7S_UK
K_U07	Potrafi zaplanować i przeprowadzić debatę na temat stosunków transgranicznych	P7S_UK

K_U08	Posługuje się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego z uwzględnieniem specjalistycznej terminologii w zakresie stosunków transgranicznych	P7S_UK
K_U09	Potrafi współdziałać z innymi oraz organizować i kierować pracami zespołu planującego i formułującego rozwiązania problemów w stosunkach transgranicznych	P7S_UO
K_U10	Jest świadomy konieczności uczenia się przez całe życie samodzielnie planując dalsze etapy kształcenia	P7S_UU
K_U11	Dzieli się z innymi potrzebą i wartością uczenia się przez całe życie	P7S_UU
KOMPETENCJE SPOŁECZNE (jest gotów do)		
K_K01	Jest krytyczny wobec posiadanej i odbieranej wiedzy	P7S_KK
K_K02	Jest świadomy i uznaje znaczenie wiedzy dla rozwiązywania problemów stosunków transgranicznych	P7S_KK
K_K03	Zasięga opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu w stosunkach i bezpieczeństwie transgranicznych	P7S_KK
K_K04	We współpracy w grupie działa na rzecz środowiska społecznego	P7S_KO
K_K05	Inicjuje działania na rzecz interesu publicznego myśląc i działając w sposób przedsiębiorczy	P7S_KO
K_K06	Jest świadomy konieczności odpowiedzialnego wypełniania obowiązków zawodowych z uwzględnieniem zasad etycznych oraz etosu i tradycji zawodu	P7S_KR
K_K07	Jest świadomy konieczności rozwijania dorobku zawodu	P7S_KR
OBJAŚNIENIA		
Symbol efektu uczenia się dla programu tworzą:		
– litera K – dla wyróżnienia, że chodzi o efekty uczenia się dla programu studiów,		
– znak _ (podkreślnik),		
– jedna z liter W, U lub K – dla oznaczenia kategorii efektów (W – wiedza, U – umiejętności,		

K – kompetencje społeczne),
– numer efektu w obrębie danej kategorii, zapisany w postaci dwóch cyfr (numery 1-9 należy poprzedzić cyfrą 0).

Metody weryfikacji efektów uczenia się

§ 5

1. Kierunkowy opiekun praktyk weryfikuje zgodność profilu instytucji przyjmującej studenta na praktykę zawodową z kierunkiem studiów i realizowaną w jego ramach specjalnością.
2. Przed rozpoczęciem praktyki zawodowej student przygotowuje Indywidualny program praktyki zawodowej i przedkłada go do akceptacji zakładowemu opiekunowi praktyki zawodowej oraz kierunkowemu opiekunowi praktyki zawodowej.
3. Weryfikacji efektów uczenia się dokonuje, na podstawie obserwacji i dyskusji, zakładowy opiekun praktyki.
4. Zakładowy opiekun praktyki potwierdza weryfikację efektów uczenia się, podpisując regularnie po każdym tygodniu zakończonej praktyki sprawozdanie studenta z realizacji praktyki zawodowej, inaczej zwane dziennikiem praktyk.

Metody oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się

§ 6

1. Podstawą zaliczenia praktyki zawodowej jest jej odbycie w pełnym wymiarze, zgodnie z programem studiów, potwierdzenie uzyskanych w wyniku jej realizacji efektów uczenia się oraz przedłożenie kompletnej, poprawnie uzupełnionej dokumentacji.
2. Zaliczenia praktyk zawodowych dokonuje kierunkowy opiekun praktyk zawodowych na podstawie przedłożonych przez studenta dokumentów.
3. Praktyka odbyta na innym kierunku studiów, poziomie i profilu nie może stanowić podstawy do zaliczenia praktyki zawodowej przewidzianej w programie studiów na aktualnie studiowanym kierunku.
4. Student odbywający praktykę zawodową za granicą w ramach programu koordynowanego przez ERASMUS + zobowiązany jest spełnić dodatkowo warunki wynikające z tego programu.
5. Warunkiem zaliczenia praktyki zawodowej odbytej za granicą jest przedłożenie przez studenta dokumentów obowiązujących w PANS w Przemysłu przy zaliczeniu praktyki zawodowej przetłumaczonych na język polski przez tłumacza przysięgłego. Koszty związane z procedurą w całości pokrywa student.
6. Do studenta, który nie zaliczył praktyki zawodowej zastosowanie mają odpowiednie przepisy Regulaminu Studiów Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Przemysłu.
7. Dokumentację stanowiącą podstawę zaliczenia praktyki zawodowej przechowuje się w teczce akt osobowych studenta.

- Opiekun kierunkowy zobowiązany jest do weryfikacji kompletności i merytorycznej zawartości dokumentacji złożonej przez studenta po zakończeniu praktyki zawodowej oraz do przekazania kompletnej dokumentacji do Biura Obsługi Studenta

Sposób dokumentowania przebiegu praktyki zawodowej i realizowanych zadań

§ 7

- Student odbywa praktykę zawodową na podstawie Oświadczenia instytucji w sprawie przyjęcia studenta na praktykę zawodową, Umowy pomiędzy Uczelnią a Instytucją przyjmującą o organizację praktyk zawodowych, Karty praktyki zawodowej oraz Indywidualnego programu praktyki zawodowej, stanowiącego załącznik nr 5 do Regulaminu.
- Student zobowiązany jest do dokumentowania przebiegu praktyki zawodowej zgodnie z obowiązującym regulaminem praktyk zawodowych.
- Zakładowy opiekun praktyk zawodowych rozlicza codzienne zadania wykonane przez studenta oraz potwierdza je w dokumentacji niezbędnej do zaliczenia praktyki zawodowej;
- Zakładowy opiekun praktyk zawodowych po zakończeniu praktyki zawodowej ocenia studenta oraz przebieg praktyki zawodowej w Karcie praktyki zawodowej.
- Student jest odpowiedzialny za prawidłowy sposób wypełnienia sprawozdania z realizacji praktyki zawodowej (załącznik nr 6 do Regulaminu praktyk zawodowych PANS w Przemysłu).
- Po zrealizowaniu praktyki zawodowej, w celu jej zaliczenia, student jest zobowiązany przedłożyć kierownikowi praktyk zawodowych komplet dokumentów w terminie do **14 dni** od daty zakończenia praktyki zawodowej.

Program praktyki

§ 8

Lp.	Opis efektów uczenia się dla zajęć	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	Przykłady prac wykonywanych przez studenta
K_01	Zasięga opinii opiekuna praktyki w przypadku napotkanych trudności w trakcie odbywania praktyki zawodowej	Krytycznie podchodzi do posiadanej wiedzy, uznając jej znaczenie dla rozwiązywania problemów z zakresu bezpieczeństwa i stosunków transgranicznych.	Student (w oparciu o przekazane przez opiekuna praktyki dokumenty regulujące funkcjonowanie instytucji przyjmującej) potrafi scharakteryzować zakres działalności instytucji, w której odbywa praktykę, jej strukturę organizacyjną oraz zakres czynności wykonywanych w jednostkach organizacyjnych w instytucji. Student nabywa doświadczenie w realizacji zadań, konsultując w razie potrzeby sposoby rozwiązania napotkanych trudności z opiekunem praktyki.

K_02	W trakcie praktyki we współpracy w grupie działa na rzecz środowiska społecznego	Student działa na rzecz środowiska społecznego poprzez realizację zadań grupowych. Wypełnia swoją rolę na forum grupy w odpowiedzialny sposób.	<p>W zależności od instytucji przyjmującej, w której student odbywa praktykę, nabywa praktyczne kompetencje z zakresu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizacji przedsięwzięć, projektów i inicjatyw społecznych, - tworzenia i funkcjonowania małych i średnich przedsiębiorstw, - działalności instytucji samorządowych, - oferowanych produktów i usług oraz prac wykonywanych w poszczególnych działach, - tworzenia i funkcjonowania organizacji pozarządowych, - funkcjonowania instytucji bezpieczeństwa. <p>Powyższe kompetencje student nabywa w ramach realizowanych zadań grupowych.</p> <p>W zależności od instytucji przyjmującej w której student odbywa praktykę, nabywa on kompetencje w zakresie: umiejętności pracy zespołowej, w tym utrzymywania właściwych relacji między pracownikami w różnym wieku i na różnych stanowiskach,</p> <ul style="list-style-type: none"> - budowy właściwych relacji z całym zespołem pracowników, praktykantów i współpracowników instytucji przyjmującej - stosowania się do ustaleń podjętych w czasie spotkań organizacyjnych pracowników i przełożonych, - pracy opartej na współpracy, koleżeństwie, wzajemnym szacunku, - nawiązywania kontaktów z potencjalnymi kontrahentami instytucji przyjmującej, - przygotowywania projektów i wniosków o dofinansowanie, aktywnego angażowania się w spotkania, wykłady, wydarzenia promocyjne organizowane przez instytucję przyjmującą.
K_03	Inicjuje działania na rzecz interesu publicznego, myśląc i działając w sposób przedsiębiorczy	Inicjuje i realizuje powierzone mu zadania w sposób przedsiębiorczy, działając na rzecz interesu publicznego	<p>W zależności od instytucji przyjmującej w której student odbywa praktykę, nabywa on umiejętności i kompetencje z zakresu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizy i oceny spraw o charakterze społecznym, politycznym, prawnym i ekonomicznym (adekwatnych do

			<p>poziomu wiedzy studenta stosunków transgranicznych),</p> <ul style="list-style-type: none"> - - analizy konkretnych procesów i zjawisk kulturowych, politycznych i gospodarczych, - - rozstrzygania problemów kulturowych, politycznych i gospodarczych, - - zgłaszania uwag i propozycji, które umożliwiają lepsze i efektywniejsze wykonanie zadania, <p>- uczestnictwa w pracach związanych z organizacją wydarzenia masowego o charakterze gospodarczym, politycznym, kulturalnym.</p>
K 04	<p>W trakcie praktyki nabywa świadomość konieczności odpowiedzialnego wypełniania obowiązków zawodowych</p>	<p>Jest świadomy konieczności odpowiedzialnego wypełniania obowiązków zawodowych z uwzględnieniem zasad etycznych oraz etosu i tradycji zawodu.</p>	<p>W zależności od profilu instytucji przyjmującej student nabywa umiejętności i kompetencje w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - czynnego i biernego udziału w spotkaniach pracowników. - wyciągania wniosków na podstawie obserwacji spotkań z partnerami instytucji przyjmującej, kontroli przebiegu zleconych mu działań. - przygotowywania dokumentacji biurowej tworzenia pism i e-maili do kontrahentów instytucji przyjmującej, a także zaproszeń na spotkania z udziałem partnerów w zagranicy. - redagowania prac, dokonywania korekty tekstu, sporządzania bibliografii i indeksów osobowych i geograficznych w publikacjach książkowych i czasopismach (we współpracy z pracownikiem instytucji przyjmującej). - przygotowywania, segregacji i archiwizacji dokumentów, - współtworzenia profilu instytucji na portalach społecznościowych, - tworzenia materiałów promocyjnych, - komunikacji z pracownikami poszczególnych działów, - dokonywania prostych prac tłumaczeniowych w zakresie i stopniu znajomości języka obcego, - wykorzystania różnych narzędzi i wielofunkcyjnych urządzeń

			biurowych (m.in. komputer, drukarka, skaner, kserokopiarka), Internetu, programów komputerowych (Word, Excel, Power Point), - dokumentowania wybranych przedsięwzięć instytucji przyjmującej.
K 05	Poprzez udział w praktyce nabywa świadomość konieczności rozwoju dorobku zawodowego	Jest świadomy konieczności rozwoju dorobku zawodowego	- Student w trakcie odbywanej praktyki reaguje na ewentualne trudności w wykonaniu powierzonych mu zadań oraz uczestniczy w wydarzeniach organizowanych przez instytucję przyjmującą. Chętnie podejmuje się realizacji dodatkowych zadań, które pogłębiają jego doświadczenie zawodowe.

Miejsce odbywania praktyki wraz z charakterystyką działalności

§ 9

1. Praktyki realizowane są w siedzibie instytucji przyjmującej. Tylko w wyjątkowych i uzasadnionych przypadkach, w porozumieniu i za zgodą kierunkowego Opiekuna praktyk oraz Dyrektora Instytutu, praktyka może być realizowana w miejscu innym niż siedziba instytucji przyjmującej.
2. Miejsce odbywania praktyki jest w głównej mierze uzależnione od specjalności wybranej przez studenta.
3. Student sam, w porozumieniu z opiekunem praktyk dla kierunku **Bezpieczeństwo i stosunki transgraniczne** dopełnia formalności związanych z organizacją praktyki w instytucji przyjmującej. Ze względu na specyfikę wybranej specjalności student kierunku bezpieczeństwo transgraniczne może odbywać praktykę w:
  - a. placówkach dyplomatycznych i konsularnych,
  - b. ministerstwach i urzędach centralnych (np. wydziały zajmujące się bezpieczeństwem narodowym lub międzynarodowym, biura paszportowe),
  - c. organach służby publicznej tj. policja, straż graniczna, wojsko, sądy, służba celno-skarbowa,
  - d. urzędach administracji samorządowej (wydziały zarządzania kryzysowego, wydziały ds. gospodarczych, wydziały ds. współpracy międzynarodowej),
  - e. przedsiębiorstwach gospodarki komunalnej,
  - f. służbach zajmujących się bezpieczeństwem i ochroną ludności (inspektoraty sanitarne),
  - g. ośrodkach dla uchodźców,

- h. przedsiębiorstwach usługowych i handlowych prowadzących działalność gospodarczą w zakresie spraw związanych z bezpieczeństwem państwa i biznesem międzynarodowym,
  - i. przedsiębiorstwach, organizacjach i instytucjach, w których istnieje możliwość wyodrębnienia komórek odpowiedzialnych za planowanie i kierowanie w sytuacjach zagrożenia,
  - j. innych organizacjach, placówkach czy zakładach pracy, których profil działania jest zbliżony do zakresu specjalności studiów – w uzgodnieniu z opiekunem praktyk.
4. Praktyka może być realizowana w wybranej przez studenta instytucji na terenie Polski lub w innym państwie Unii Europejskiej. W przypadku realizacji praktyki w ramach programu Erasmus+ lub innych praktyk realizowanych w ramach określonego projektu, dopuszcza się możliwość odbywania praktyki w państwie spoza Unii Europejskiej.
  5. Student odbywający praktykę za granicą w ramach programu koordynowanego przez ERASMUS + zobowiązany jest spełnić dodatkowo warunki wynikające z tego programu.
  6. Warunkiem zaliczenia praktyki zawodowej odbytej za granicą jest przedłożenie przez studenta dokumentów obowiązujących w PANS przy zaliczeniu praktyki zawodowej przetłumaczonych na język polski przez tłumacza przysięgłego. Koszty związane z procedurą w całości pokrywa student.
  7. W przypadku samodzielnego wyboru miejsca odbywania praktyki, student jest zobowiązany przedłożyć kierownikowi praktyk dokument, który potwierdza: profil działalności instytucji/firmy, okres czasu od którego ona funkcjonuje oraz liczbę pracowników zatrudnionych w danej instytucji. Dokument powinien być sporządzony w języku polskim lub przetłumaczony przez tłumacza przysięgłego na język polski.

Opis infrastruktury i wyposażenie miejsc odbywania praktyki zawodowej

§ 10

1. Praktyka powinna odbywać się w pomieszczeniach, które spełniają wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy.
2. Instytucja przyjmująca studenta na praktykę zapewnia studentowi środki ochrony indywidualnej, jeśli ze względu na specyfikę wykonywanych zadań są niezbędne.
3. Student w miejscu odbywania praktyki powinien mieć w szczególności dostęp do: biurka, stanowiska komputerowego oraz urządzeń i materiałów z których jest zobowiązany korzystać w celu wypełnienia indywidualnego programu praktyki zawodowej (załącznik nr 5 do Regulaminu praktyk zawodowych PANS w Przemysłu).
4. Student powinien zajmować stanowisko pracy, które znajduje się w tym samym budynku co stanowisko pracy zakładowego opiekuna praktyki.

Wymagane kompetencje i doświadczenie opiekunów praktyk zawodowych

§ 11

1. Kierunkowy opiekun praktyk na kierunku *Bezpieczeństwo i stosunki transgraniczne* powinien dysponować minimum rocznym doświadczeniem dydaktycznym oraz posiadać stopień doktora w dziedzinie nauk społecznych.
2. Na kierunku *Bezpieczeństwo i stosunki transgraniczne* ustanawia się 1 opiekuna praktyki.
3. Zakładowy opiekun praktyk musi być pracownikiem instytucji przyjmującej studenta na praktyki.
4. Do jednego zakładowego opiekuna praktyk jest przypisanych maksymalnie 4 studentów.

Postanowienia końcowe

§12

W sprawach nieuregulowanych w niniejszym Regulaminie obowiązuje Regulamin Studiów Wyższych obowiązujący w PANS w Przemysłu.

PROREKTOR DS. STUDENCKICH
Państwowej Akademii Nauk Stosowanych
w Przemysłu
dr Andrzej Kawecki

DYREKTOR
Instytutu Nauk Społecznych i Humanistycznych
Państwowej Akademii Nauk Stosowanych
w Przemysłu

dr Paweł Łabuz